

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu a JUDr. V. Takáčovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu **NsP L.M.**, IČO: 17336163, proti žalovanému **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, Grösslingova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 30. júna 2006 č. SK 50/000001/2006/R, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 10S/220/2006-74 z 11.decembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 10S/220/2006-74 z 11. decembra 2007, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného uvedeného v záhlaví tohto rozsudku, ktorým zamietol rozklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti NsP L.M. a potvrdil rozhodnutie o uložení pokuty č. SK50/000001/2006 vydané 4. mája 2006 Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočkou M..

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného v medziach žaloby sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom

rozhodnutí. Považoval ich za skutkovo správne a v súlade so zákonom, pričom žalovaný vo svojom rozhodnutí uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými právnymi úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami žalobcu a jeho vyjadreniami k podkladom rozhodnutia v súlade s §47 ods. 3 zák.č. 71/1967 Zb. Správny poriadok. Konštatoval, že podaná žaloba neobsahovala žiadne nové skutočnosti a jej dôvody boli totožné s už skôr podanými námietkami uplatnenými v priebehu konania o uložení pokuty na správnom orgáne I. stupňa ako i v podanom rozklade proti prvostupňovému rozhodnutiu, s ktorými sa správne orgány v priebehu konania vysporiadli. Žalobca opakovane namietal všeobecný a popisný charakter rozhodnutia žalovaného, skutočnosť, že mu nebolo preukázané, akú konkrétnu povinnosť porušil, resp. aké porušenie zo strany žalobcu bolo v príčinnej súvislosti s úmrtím pacientky. S týmito námietkami žalobcu sa krajský súd nemohol stotožniť a aj vzhľadom na zdravotnú dokumentáciu zomrelej pacientky ich považoval za účelové. Zo šetrenia žalovaného mal súd za preukázané, že v zdravotnej dokumentácii pacientky G. nie sú obsiahnuté prakticky žiadne vyšetrenia, ktoré sa mali v zariadení žalobcu pri hospitalizácii tejto pacientky vykonať. Dokonca žiadne sa nekonali ani po tom, čo u pacientky dňa 1. decembra 2005 ráno cestou na toaletu došlo k poruche vedomia s kŕčmi, pričom bol konštatovaný pokles tlaku krvi, pacientka bola spotená, bledá a mala nitkovitý pulz. Ani vtedy sa nevykonali príslušné cievne vyšetrenia a nebol k pacientke privolaný internista. Krajský súd sa stotožnil so žalovaným, že v danom prípade poskytovateľ nepostupoval v súlade s §4 ods. 3 zák.č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a o zmene a niektorých zákonov (ďalej len „zák.č. 576/2004 Z.z.“) a pacientke G. neposkytol správne zdravotnú starostlivosť, ktorú nesporne poskytnúť mal. V tejto súvislosti poukázal aj na odborné stanoviská Prof. MUDr. J. M. CSc. a MUDr. J. V., primára neurologického oddelenia NsP Ž., ktoré boli vyhotovené za účelom posúdenia poskytnutej zdravotnej starostlivosti pacientky. Na strane druhej sa súd nestotožnil so závermi znaleckého posudku Doc. MUDr. V. D. CSc., ktorý bol vyhotovený na žiadosť OR PZ v L.M., Úrad justičnej a kriminálnej polície PZ vo veci trestného činu ublíženia na zdraví, v ktorom sa znalec vyjadril k postupu zdravotného personálu a tento považoval za správny. Podľa názoru krajského súdu bol predmetný znalecký posudok vypracovaný výlučne pre účely trestného konania a nie je možné sa s ním dosť dobre stotožniť a akceptovať ho z hľadiska ust. § 4 ods. 3 zák.č. 576/2004 Z.z. Preskúmané rozhodnutie a postup žalovaného v medziach žaloby považoval za zákonné a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 246c OSP a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca tvrdiac, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Vytýkal súdu prvého stupňa viacero pochybení. Tie podľa neho spočívali v neakceptovaní doplnenia samotnej žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu priamo na pojednávaní súdu dňa 11. decembra 2007, kedy zástupca žalobcu doplnil námietky voči samotnej výške uloženej pokuty z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov. Napriek tejto výhrade žalobcu súd prvého stupňa sa v odôvodnení rozhodnutia touto námietkou nezaoberal. Na dôkaz tvrdení, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke V. G. žalovaný postupoval správne, súdu prvého stupňa predložil ako listinný dôkaz znalecký posudok, vypracovanie ktorého si vyžiadal Úrad justičnej a kriminálnej polície L.M., pretože otázku správnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti pacientky prešetrovali aj orgány činné v trestnom konaní. V predmetnom znaleckom posudku znalec Doc. MUDr. V. D. CSc. nad akúkoľvek pochybnosť vyslovil správnosť určenej diagnózy pacientke V. G., za správny považoval aj postup zodpovedného zdravotníckeho personálu a uviedol, že úmrtiu pacientky sa nedalo zabrániť. Napriek týmto jednoznačným záverom znalca súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na odborné stanoviská Prof. MUDr. J. M., CSc. a MUDr. J. V., primára neurologického oddelenia NsP Ž., ktoré mali byť vyhotovené za účelom posúdenia poskytnutej zdravotnej starostlivosti pacientke G.. V súvislosti s predmetnými odbornými stanoviskami žalobca namietal postup súdu, ktorý mal spočívať v tom, že písomne vyhotovené odborné stanoviská mu neboli vopred súdom doručené a ani mu neboli v písomnom vyhotovení na pojednávaní súdu odovzdané, aby sa s nimi mohol vopred oboznámiť a zabezpečiť si tak účinné hájenie svojich práv. Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa tak žalobca dovodzuje, že tieto stanoviská boli zadovážené až súdom prvého stupňa, teda neboli obsahom spisu správneho orgánu. Tieto odborné stanoviská, o ktoré súd oprel svoje rozhodnutie, podľa názoru odvolateľa nemôžu v danej veci nahradiť znalecký posudok, ktorý zadovážil sám žalobca a pripojil ho k svojej žalobe až po ukončení správneho konania. Je toho názoru, že ak by malo odborné vyjadrenie (nie stanovisko) slúžiť ako dôkaz, mohol by ho podať len príslušný orgán (§ 127 ods. 4 OSP).

Z uvedených dôvodov bol postup súdu v rozpore s § 153 ods. 1 OSP. Preto tvrdí, že keby sa súd prvého stupňa zaoberal s obsahom znaleckého posudku Doc. MUDr. V. D. CSc., ktorý zadovážil sám žalobca a neuspokojil by sa len s vyjadrením žalovaného, nemohol by dôjsť k takému skutkovému zisteniu, v dôsledku ktorého by žalobcovi bez odborného zdôvodnenia (dôkazu) vytýkal, že pri jeho snahe vykonať príslušné vyšetrenie (napr. cievne vyšetrenie), bola by existovala aspoň určitá nádej, že by sa boli u pacientky odhalili zdravotné komplikácie a mohla pokračovať liečba pacientky. Keby sa súd bol zaoberal i znaleckým posudkom a vyjadreniami žalobcu, bol by zistil taký skutkový stav, že ani sporné vyšetrenia nemohli odhaliť ani hroziace ani existujúce upchatie pľúcnej steny, ktorá bola príčinou smrti pani G. a že postup žalobcu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti bol správny. Poukázal aj na to, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pani G. neporušil ust. § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z. a že zdravotnú starostlivosť poskytol správne. Ochorenie, následkom ktorého došlo k úmrtiu G. (masívna embolizácia do artérie pulmonalis, následkom hlbkej tromboflebitídy pravej dolnej končatiny) prebehlo bez akýchkoľvek klinických prejavov či subjektívnych, alebo objektívnych. Ani z anamnestických údajov o vývoji zdravotného stavu pacientky v priebehu dňa pred hospitalizáciou ani príznakov pri hospitalizácii na neurologickom oddelení, ani na základe vývoja klinického stavu počas hospitalizácie nebolo možné usudzovať o mozgovej prebiehajúcej tromboflebitíde. Rozhodnutia žalovaného, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta skutkovo neobstoja a je nutné ich zrušiť.

Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu žiadal potvrdiť rozsudok krajského súdu. Poukázal na svoje pôvodné vyjadrenie k žalobe, na námietky žalobcu proti preskúmanému rozhodnutiu a na to, že po prijatí pacientky do zdravotníckeho zariadenia 30. novembra 2005 pre menieriformnú symptomatológiu s podozrením na poruchu prekrvenia vo vertebroziálnom riečišti a po uložení na lôžko neboli vykonané naplánované vyšetrenia. Keďže žalobca nevykonával napr. CT a EEG vyšetrenie, nemohol dostatočne objektívne stanoviť ani diagnózu pacientky. Žalobca vo svojom popise hospitalizácie neuvádza ani skutočnosť, že u pacientky 1. decembra 2005 cestou na WC došlo k poruche vedomia s konvulziami – kŕčami, pričom bola skonštatovaná hypotenzia – pokles tlaku krvi, pacientka bola spotená, bledá a mala nitkovitý pulz. O tomto „prechodnom šokovom stave“ nie je záznam lekára, bol popísaný iba sestrami. Ani po tomto incidente k pacientke nebol privolaný internista a jej stav nebol zhodnotený. Vzhľadom na to, že ani táto príhoda nebola konzultovaná s internistom, neboli urobené vyšetrenia ako napr. EKG, pacientka nebola monitorovaná a nebolo vykonané ani interné vyšetrenie na „CITO“ – súrne, nemožno vylúčiť domnienku, že tento stav mohol

naznačovať existenciu pľúcnej embólie. Žalovaný sa domnieva, že vykonanie potrebných vyšetrení v tomto štádiu mohlo ovplyvniť ďalší priebeh ochorenia, pretože včasným stanovením diagnózy trombózy dolnej končatiny mohla byť začatá účinná liečba. Zo zdravotnej dokumentácie však vyplýva, že žalobca túto závažnú skutočnosť patrične neprešetril a nevenoval jej náležitú pozornosť. Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na nevykonané vyšetrenia nie je možné potvrdiť správnosť stanovenej diagnózy pri prijatí pacientky. Ako žalobca sám uvádza, k embolizácii do artérie pulmonalis môže dôjsť kedykoľvek a kdekoľvek. Zdravotnícke zariadenie musí preto s takouto komplikáciou vždy počítať. Stanovisko žalobcu, že plánované vyšetrenia nemohol vykonať, lebo prioritou bola stabilizácia a skľudnenie pacientky, žalovaný neakceptuje pretože minimálne interné vyšetrenie, EKG, vyšetrenie očného pozadia a vyšetrenie dolných končatín je vykonateľné aj na lôžku. Tvrdenie o stabilizácii pacientky nemá opodstatnenie, pretože stabilizovať pacienta je možné až po stanovení správnej diagnózy a vylúčení iných závažných ochorení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§244 ods. 1 OSP).

Žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 250 ods. 1 OSP).

Žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí (§ 249 ods. 2 OSP).

Až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsahu napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť; rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b (§ 250h ods. 1 OSP).

Zákon o zdravotnej starostlivosti upravuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, postup pri úmrtí a výkon štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti (§ 1 zák.č. 576/2004 Z.z.)

Podľa § 4 ods. 3 zák.č. 576/2004 Z.z. poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 64 ods. 2 písm. b/ zák. č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, úrad môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti za podmienok uvedených v §50 ods. 2 pokutu až do výšky 300 000 Sk, ak ide o právnickú osobu.

V konaní bolo nesporne preukázané, že počas hospitalizácie pacientky V. G. od 30. novembra 2005 do 2. decembra 2005 neboli pri prijatí na neurologické oddelenie vykonané naplánované diagnostické vyšetrenia (očné pozadie, CT mozgu, rtg. kčnej chrbtice, SONO vyšetrenie karotického a vertebrálneho povodia) a neboli vykonané ani naplánované a plne indikované vyšetrenia po prvej príhode poruchy vedomia (EEG, interné vyšetrenie) potrebné k diferenciacii cerebrálnej eventuálne extra cerebrálnej príčiny ochorenia. Zo strany žalobcu – poskytovateľa zdravotnej starostlivosti vyššie uvedenými skutočnosťami došlo k porušeniu uvedeného ustanovenia zákona. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby, s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby, pri zohľadnení súčasných poznatkov vedy. Tieto skutočnosti boli zistené a preukázané v správnom konaní pri dohľade vykonanom v NsP v L.M. Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka M., pričom práve odborné stanovisko MUDr. J. V. bolo vyžiadané správnym orgánom prvého stupňa v rámci výkonu dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Práve na základe tohto odborného stanoviska bol vypracovaný protokol o vykonanom dohľade č. 266/2005, ktorý bol žalobcovi doručený a k jeho záverom sa mal možnosť vyjadriť. Odborné stanovisko Prof. MUDr. J. M., CSc. bolo vyžiadané žalovaným pri preskúmaní rozkladu proti rozhodnutiu o uložení pokuty a obe tieto odborné stanoviská boli žalovaným

včas pripojené k súdnemu spisu; žalobca mal možnosť, ak tak neurobil už v priebehu správneho konania, sa s nimi ako aj s ich dodatkom oboznámiť.

Za neopodstatnenú považoval odvolací súd aj námietku spočívajúcu v tom, že napriek tomu, že žalobca rozšíril žalobu na pojednávaní 11. decembra 2007 a žiadal preskúmať aj zákonnosť rozhodnutia pokiaľ ide o výšku pokuty, krajský súd z tohto pohľadu rozhodnutie žalovaného nepreskúmal.

Z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich správne súdnictvo (V. časť OSP), ktoré sú citované vyššie vyplýva, že súd nepreskúmava celé rozhodnutie z úradnej povinnosti, ale len v rozsahu, v akom žalobca žiadal rozhodnutie a postup preskúmať z hľadiska ukrátenia jeho práv. Pritom je nesporné, že až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť; rozšíriť ho môže len v lehote, v ktorej môže podať žalobu. Ak teda žalobca rozsah napadnutia preskúmaného rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. júla 2007 rozšíril až 11. decembra 2007, nebolo možné zákonnosť rozhodnutia z dôvodov rozšírených na pojednávaní preskúmať.

Nakoľko dôvody uvádzané žalobcom neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd účastníkom nepriznal, nakoľko žalobca nebol v konaní úspešný a odporkyni trovy nevznikli (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30.októbra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová